

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 19 Września v. s. 1823 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ostatnia data gazet sankt-petersburskich jest dnia 11 września:

Z Moskwy pod 28 sierpnia: „Znajdujące się tu woyska, dnia wczorajszego na polu Chodyńskim strzelały do celu. Na tem ćwiczeniu CESARZ JEGOMOŚĆ znajdować się raczył; a dnia dzisiejszego na témże polu w obliczu JEGO CESARSKIEY MOŚCI odbyła się bitwa pozorana.“

Z teyże stolicy pod 30 sierpnia czytamy: „Dnia dzisiejszego, jako w rocznicę Wysokich Imienia NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI, w tutejszym kościele katedralnym Wniebowzięcia Panny Maryi, mszą ś. i modły za zdrowie JEGO CESARSKIEY MOŚCI i całego Nayaśnieyszego Domu, odprowadził Przenaywielebniejszy Filaret, Arcybiskup moskiewski i kolomieński z Duchowieństwem; przed zakończeniem Mszy stosowne do uroczystości kazanie miał tenże Przenaywielebniejszy Filaret. Potym u CESARZA JEGOMOŚCI był obiad, na który zaproszeni byli znakomitsi urzędnicy woyskowi i cywilni. Przez cały dzień w dzwonnicy Iwanowskiej i w cerkwiach parafialnych było we dzwony. Wieczorem miasto było oświetlone.“

Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiążę Jegomość, MIAŁOZY PAWŁOWICZ, d. 23 sierp. przybył do Mińska, i po herbacie w domu pocztowym tegoż dnia w dalszą podróż wyjechał; d. 24 sierp. o godzinie 5 wieczorem przejeżdżał przez Nieswiż; tegoż dnia o godzinie 10 wieczorem przez Prużanę, a o 1 z południa przez Stouim; d. 25 o 5 wieczorem przybył do Brześcia, i w pożądanym stanie zdrowia wyjechał do Warszawy.

Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiążę Jegomość MICHAŁ PAWŁOWICZ, d. 21 sierp. o południu przejeżdżał przez Stouim.

Donoszą z Rygi pod 30 sierpnia: „Wiatry jesienne, i to jeszcze bardzo mocne, u nas się zaczęły. Wczora straszliwa burza zerwała wielką część mostu na Dzwynie i przeciwko wodzie niosła, zgruchotała lub zatopiła znaczną liczbę okrętów kupieckich i łodzi; w lasach przyległych wielkie mnóstwo drzewa wylamała.“

Kurs sankt-petersburski d. 4 wrześ.: dukat hollen: nowy 11 r. 60 kop.. Zmiana srebra 2 r. 71 kop. 12 r. 70 $\frac{1}{2}$ k.

Nicustający dochod kommissyi umorzenia długow: 68 assygnacyami — — 102 —
6 $\frac{3}{8}$ brzęczącą monetą — 99 $\frac{7}{8}$ — } procentow
58 takąż — — — 8 $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{2}$ }

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 26 września.

(z Gazety Warszawskiej.)

Przed kilku dniami przybył do tutejszey stolicy Xiąże Eugeniusz Wirtembergski, Jenerał piechoty woyska rossyyskiego.

Dzisiaj spodziewany tu jest Jego Królewicowska Mość Xiąże Wilhelm Pruski, nazajutrz zaś ma się udać w dalszą drogę do Brześcia.

JW. Nowosilcow, Senator Państwa rossyyskiego, wyjechał stąd do Stouima d. 23 b. m.

JW. Zakrzewski Jenerał Porucznik woysk rossyyskich przybył do naszej stolicy.

WIELKIE XIĘZTWO POZNAŃSKIE.

(z Korrespondenta Warszawskiego.)

W tym samym przybytku Pańskim, w kościele metropolitalnym, w którym przed goią laty dzięki waleśmuy Nayawyższemu, za szczęśliwe wówczas z niego polityczney oswobodzenie Papieża Piusa VII, dziś głębokim przejęci smutkiem nieślimy błagalne modły za jego duszę, do równie sprawiedliwego, jak miłosiernego Sędziego, przed którego trybunałem stoi dziś ukoronowany więzień, i ów ukoronowany mocz, który go trzymał w więzieniu. Mnoga zgromadziła się liczba chrześcian na to święte miejsce. Po odspiewaniu *Officium defunctorum* w zwyczajnym porządku przez duchowieństwo zakonne i świeckie, Jego Excellencya Pasterz naczelny celebrował mszą ś. *de Requiem in Pontificalibus*. Wysokie władze prowincjonalne żalobny ten obrządek swą uswietniły obecnością. Orkiestra wykonywała pod czas mszy część muzyki ś. J. Kozłowskiego. Po mszy JX. Kaznodzieja, Damił Brodziszewski, Surrogator, miał kazanie. Przedmiotem tego były znajome całemu światu cnoty zgasłego naczelnika kościoła; niewzruszone mężtwo, niezachwiana nakształt skały w morzu stałość, pobożna pokora, prawdziwie chrześcijański duch miłości i cierpliwości względem inaczey myślących. Te rzadkie przymioty zjednały mu za życia wszystkich miłość. po śmierci zaś we wszystkich wzbudziły. Katafalk, wystawiający piętno poważney prostoty, odpowiadający życiu zgasłego, odzręczał się tylko insigniami Xiążęcia Kościoła, potrójną koroną i kluczami ś. Piotra. Po kazaniu odprawil się zwykły solenny obrządek przy trumnie. *Non obiit, neque obire potest, qui immortalis est.*

AUSTRYA:

Wiedeń dnia 11 września.

(z Gazety Warszawskiej.)

Hrabia Leardi, nuncyusz papieżki, miał d. 8 b. m. zaszczyt, oddania N. Cesarzowi Jmci na prywatném wysłuchaniu listu od kolegium kardynałów, z wiadomością o śmierci Papieża Piusa VII. Monarcha, przejęty cnotami, mądrością, łagodnością i bohaterką stałością tego naczelnika kościoła, nie czekając wspomnionego uroczystego uwiadomienia, nakazał przez właściwe władze, aby we wszystkich metropolitalnych kościołach krajowych odprawily się zwyczajne w takim razie żalobne nabożeństwa, i publiczne modły o pomyślny wypadek przyszłego Conclave. Tegoż dnia kommandor Navarro d' Andrade, który już dawniey piastował urząd nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra portugalskiego przy dworze naszym, a który po rewolucyi zaszedł w Portugalii został odwołanym, teraz przywrócony do wspomnionego urzędu, miał zaszczyt złożyć N. Cesarzowi Jmci nowy list wierzny od Monarchy swego.

NIEMCY.

Od brzegów Menu dnia 10 września.

(z Gazety Warszawskiej.)

Dnia 27 z. m. była wielka ulewa w Szwajcaryi między Schönis i Kalbrunn. W 5ciu minutach wszystkie strumienie wezbrawszy, pozrywały mosty, poobalały drzewa i skały. Mieszkańcy musieli się chronić na góry i wyższe piętra domów. Mimo takiego nieszczęścia, jeden tylko człowiek utracił życie.

FRANCYA.

Paryż, dnia 9 września.

(z Gazety Warszawskiej.)

Król Jmé pracował d. 5 b. m. z Panem Vilele, u którego nazajutrz zebrali się ministrowie. Kardynałowie Clermont-Tonnere i la Fare przybyli d. 1° b. m. do Lugdunu, a nazajutrz udali się w dalszą drogę do Rzymu.

Przybywszy Riego do Malagi wydał szumną odezwę, a potem kazał uwięzić generałów Zayas, Abadin, Zarco del Valle, Placencia, Aguilar i wielu innych oficerów. Zaprowadzono więźniów na fregatę Camunera. Wszystkich więźniów sprowadzono także na okręty, a zakonnice się okupily. Nałożono 2 m. realów podatku wojennego na miasto Malagę. W drugiey odezwie zapewnia Riego, iż każdy ma być ukarany śmiercią, ktoby mówił o układach, o dwóch izbach i t. d. Strzelanie do Pampeluny zaczęło się d. 2 b. m.

Z rozkazu marszałka Lauriston rozbrojono 4ty batalion nawarski wojska wiary pod dowództwem Hrabiego Espagne.

Z odebranego tu raportu marszałka Lauriston, pisanego z Orcoyen d. 4 b. m. o działaniach wojennych pod Pampeluną, okazuje się, iż wojsko 7mey dywizyi d. 3 b. m. po dwugodzinney bitwie zdobyło szturmem oba przedmieścia la Madeleine i la Rocheappea, i tam się usadowiło. Miejsca te są bardzo ważne; dotąd bowiem przeszkadzały wojsku zbliżyć się do twierdzy i czynić potrzebne rozpoznania. Strata nasza jest mała. Generał Jamin, który po śmierci generała porucznika Couchy tymczasowie dowodzi 7mą dywizją, szczególnie się popisał w tej wyprawie.

Rejencya hiszpańska mianowała kawalera Vergas de Laguna nadzwyczajnym posłem przy dworze hiszpańskim.

Dnia 10. Wczora przede mszą ś. Pan Karol Stuart, poseł angielski, podał Królowi naszemu na prywatnem wysłuchaniu, odpowiedź Monarchy swego na list, uwiadamiający o odwołaniu Vice-Hrabiego Chateaubriand, posła francuzkiego przy dworze Wielkiej Brytanii. Xiążę San Carlos, poseł hiszpański, podobnież na prywatnem wysłuchaniu, złożył Królowi Jmé list Xiężny Lukieskiej, mianujący go posłem przy dworze tutejszym.

Wczora nadeszły tu listy, pisane dnia 31 sierpnia z portu Santa-Maria, z wiadomością o zdobyciu Trocadero, której treść doniesioną przez telegraf z Bajonny, d. 6 b. m. ogłoszono. Rząd odebrał także kilka prywatnych listów, obymujących szczegóły o tym świetnym wypadku. Dzisiejsza sztafeta przywiezie zapewne urzędowy w tej mierze raport, który d. 31 sierpnia nie był jeszcze ułożony. Zdaje się, iż oprócz Trocadero, zdobyto także wyspę Saint Louis i twierdzę Matagordę. Strata nasza wynosi 40 zabitych, a blisko 100 ranionych. Xiążę Angouleme dowodził osobiście szturmem. Xiążę Carignan okazał znakomite męstwo. Dziennik Rozpraw Przydaje do tych wiadomości, co następuje: „Wszystko co nam z Santa-Maria doniesiono o zajęciu Trocadero, przechodzi wszelkie wyobrażenie. Żołnierze nasi przeszli wplaw kanał, przez który obleżeni półwysp zamienili w wyspę. A woda dochodziła im aż do piersi, a że zamoczyli ładunki, wypadło im więc uderzyć bagnetem. Trzy bataliony gwardyi szły na czele kolumn; woltżerowie brygady szwajcarskiej szczególnie się popisali. Xiążę Carignan rzucił się z pierwszą kompanią grenadyerów w rów, i jeden bóg ugrzązł mu w

mule: Oficerowie nasi ze szpadą w ręku weszli do twierdzy otworami zrobionemi od wystrzałów. Kilku kanonierów hiszpańskich rozsiekanó na działach, przy których służbę czynili, i w 10 minutach zdobyto pierwsze szzańce. Xiążę Angouleme był obecny i osobiście dowodził szturmem na dalsze szzańce. Tam odpor był bardzo dzielny; lecz wszystko nakoniec musiało ustąpić waleczności wojska naszego. Reszta Trocadero, wyspa Saint-Louis i twierdza Matagorda, wszystko zdaje się od razu zdobytem. W woysku panuje jedno tylko zdanie o niezwłoczném uderzeniu na Kadyx i wyspę Leon, do czego już czynią przysposobienia. Ledwo można wystawić zapal, jaki żołnierze okazują dla Xięcia Angouleme; jego bogoboynność, uniarkowanie, odwaga i zimna krew w boju, uczynily go bożyszczem wojska. Zapewniają, iż sam Xiążę postanowił przypuścić szturm do Trocadero, co mu generałowie odradzali. Strata nasza składa się ze 140 zabitych i ranionych; ze względu na tak dzielne uderzenie jest bardzo mała, a nawet prawie nie podobną do wiary, co ztąd pochodzi, iż wojsko nasze tak nagle uderzyło, że kule nieprzyjacielskie po większej części leciały ponad głowami żołnierzy, i że wiele dział zdobyto pierwsey, nim je znowu nabici zdołano.

Drugi raport Marszałka Lauriston o działaniach pod Pampeluną, pisany d. 5 b. m. z Orcoyen, donosi, iż wojsko nasze, mimo ustawicznego strzelania z baterii nieprzyjacielskich, utrzymało się jednak w zdobytych przedmieściach, i tam się szanuje. Kosze i faszyny mają być sprowadzone d. 7 b. m., i zaraz potem przystąpi się do robienia przykopów. Marszałek Lauriston mniema, iż po użyciu wszystkich dział, przeznaczonych do obleżenia, twierdza niezwłocznie się podda.

Dzisiejszy Monitor donosi o nagley śmierci Kontr-admirała Hamelin na zapalenie mozgu, dodając, iż pierwsze oznaki tej choroby skłoniły go do podania prośby o uwolnienie od dowództwa eskadry pod Kadyxem. (Penze Monitor w następującym numerze swoim odwołnie powyższą wiadomość, i pisze, iż minister morski odebrał urzędową wiadomość z d. 1 b. m. od kontr-admirała des Retours, że Baron Hamelin popłynął d. 31 sierpnia na statku la Bretonne do Brest).

Dnia 11. Następująca jest treść kapitulacyi, zawartej d. 27 sierpnia we wsi Maide (w Galicyi) między półkownikiem Margrabią Villacampa a marszałkiem polnym Margrabią Marguerie. Art. 1) Naczelný dowódca 4go korpusu wojska hiszpańskiego, generał Don A. Rosello, marszałek polny Don Pedro Mandes de Vigo, brygadyer Don Juan Palarea, wszyscy półkownicy i inni oficerowie, urzędnicy wojskowi i cywilni, lekarze i chirurgowie, tudzież cała piechota, jazda i artyllerya, z których się składa oddział pod dowództwem Don Rosello, złożą broń, i jako jeńcy wojenni będą zaprowadzeni do Francyi pod strażą francuzką. Art. 2) Oficerowie sztabowi i inni, oraz wszyscy urzędnicy wojskowi i cywilni, mający stopień oficerski, zatrzymają swoje sprzęty, pieniądze i konie, należące się im podług stopnia wojskowego. Podoficerowie, kaprale i żołnierze zatrzymają swoje tabory, tudzież oficerowie sztabowi i inni, swoje szpady. Art. 3) Potrzeby wojenne, kassy wojskowe, konie od jazdy, oraz konie i osły pociagowe, nie będące prywatną własnością, zostaną wydane wojsku francuzkiemu. Art. 4) Wydanie tego wszystkiego, oraz broni, nastąpi w godzinę po zatwierdzeniu niniejszey kapitulacyi, przez generała Rosello: Art. 5) Niniejsza kapitulacya będzie napisana we 4ch exemplarzach, przez generała Rosello, o godzinie 8 zrana zatwierdzona, i przez zostających pod dowództwem jego oficerów sztabowych podpisana.

Donoszą z Puycedy pod d. 31 sierp., iż posłaniec rozejmowy, wyprawiony przez dowódcę twierdzy Urgel, do główney kwatery 4go korpusu wojska, powrócił ztamąd przed 3ma dniami z oficerem sztabowym. Mimo zaciętości dowódcy, zdaje się jednak, iż wspomniona twierdza wkrótce się podda, i w ogólności powiedzieć można, iż wszędzie gdzie konstytucyonisci dają jeszcze nie-

jaki opór w Katalonii, czynią to jedynie dla sposobności pogodzenia osobistego interessu ze smutnym stanem, w jakim się znajdują.

Dnia 12. Odebrano tu przez gońca następujące wiadomości z portu *Santa Maria* pod d. 2 b. m.: „Dzienniki kadyxskie nie mogą utaić swego gniewu z łatwego zajęcia stanowiska, które za niedobyte poczytywały, przypisują zwycięstwo to zdradzie. Taki jest zwyczajny systemat rewolucjonistów. Mówią, iż gdy Xiążę *Angouleme* oglądał dziś półki, użyte do zdobycia *Trocadero*, kilku żołnierzy odezwalo się do niego: *Czy Xiążę nasz jest z nas kontent?* Na co Xiążę odpowiedział: *Przyjaciele moi, czuję zupełne szczęście dowodzenia tak walecznym wojskiem, jakim jesteście.* Półki gwardyi podały Xięciu *Carignan* naramienniki grenadyera francuzkiego; Xiążę z wielką wdzięcznością przyjął ten bold, złożony mężtwu swojemu. Wojsko nasze wysypało baterye na brzegu *Metagorda* i wyspy *Saint Louis*, z których wkrótce zacznie strzelać. Nieprzyjaciel jeszcze się nie pokazał.“

Marszałek polny Hrabia *Mellet*, który dawniej dowodził w *Bordeaux*, a teraz jest na czele brygady pod *San Sebastian*, ma wrócić do Francyi, bo dla ran odniesionych dłużej służyć nie może. Mąż ten w czasie rewolucyi okazał przywiązanie swoje do *Burbonów*; ze smutkiem więc traci go wojsko, którem dowodził.

Jedna z gazet francuzkich donosi, iż d. 10 b. m. posłano ztąd rozkaz odwołania wyroku wydanego w *Andujar*, względem uwolnienia uwięzionych liberalistów hiszpańskich.

Dnia 13. Dzisiejszy *Dziennik Rozpraw* umieścił następujący list z *Madrytu* pod d. 7 b. m., odebrany przez nadzwyczajnego gońca; „Zdaje się, iż mieszkańcy *Kadyxu* zaczynają się trwożyć o los tego miasta; uderzenie na *Trocadero* przekończyło, iż nie potrafi się oprzeć mężtwu francuzkiemu. Wiedzą o czynionych z pośpiechem przygotowaniach do wyładowania. Co wieczor gwardya królewska ćwiczy się w stosownych obrótach, i przeszło 100 rozmaitych statków zebrano tym końcem przy brzegu. Wiedzą także, iż francuzi pragną zakończyć tę kampanią, przez świętne zdobycie szturmem *Kadyxu*. Dnia 3 b. m. przybył ztamtąd do portu *Santa-Maria* statek, i przywiozł list do Xięcia *Angouleme*. Tegoż dnia część wojska sprowadzono z wyspy *Leon* do *Kadyxu*, dla uśmierzenia, jak słychać, powstania na przedmieściu *Vergna*. Liczba stronników francuzkich powiększa się codzień w tém obłożonym mieście, zwłaszcza po zdobyciu *Trocadero*. Wkrótce nastąpią ważne wypadki. W tej chwili rozchodzi się pogłoska, iż pułkownik *Carces*, otrzymawszy, na słowo honoru, pozwolenie udania się do *Kadyxu*, wrócił ztamtąd w towarzystwie generała *Alava*, do głównej kwatery Xięcia *Angouleme*, i że oba przywieźli nowe propozycye.“

Bajonna dnia 30 sierpnia.

(z teyże gazety.)

Słychać, iż korpusy generałów *Quesady* i *Besieres*, wyszły śpiesznie z *Madrytu* do Andaluzyi.

Kilka kompanij minerów wyszło ztąd do obozu pod *Pampeluną*. Mówią, iż w Nawarrze ma się zebrać 20,000 wojska.

Perpignan dnia 30 sierpnia.

(z teyże gazety.)

Od czasu, jak sekretarz *Miny* naprzóżno został wysłany do *Urgelu*, uczyniono nowe propozycye tamecznemu dowódcy, i marszałek *Moncey*, oświadczył chęć rozmówienia się z oficerem, którego by dowódcą do tego upoważnił. Przybył więc Hrabia *Sinats* z oficerem francuzkim do głównej kwatery marszałka. Nie przyjął jednak wniosku uznania Rejencyi, zapewniając, iż może tylko zezwolić na zawieszenie broni *in statu quo*, dopóki rzeczy nie ukończą się pod *Kadyxem*. Chęłpił się oraz, iż twierdza ma żywności na rok cały. Zdaje się, iż podobne propozycye uczyniono także innym dowódcom twierdz, i że d. 23 b. m., odprawiła się rada na stoku twierdzy *Figueras*.

Dnia 20 b. m. 10,000 ludzi osady *barcellońskiej* stanęło na stoku. Wojsko francuzkie spo-

dziewało się uderzenia, lecz *Mina* odprawił tylko przegląd osady.

TURCYA.

(z *Kuryera Warszawskiego*.)

Donoszą z *Zante*, że armia turecka, stojąca w Tessalii, składa się blisko z 30,000 ludzi, podzieloną jest na 2 korpusy, z połową udał się *Mechmed* basza pod *Termopile*, drugi korpus pod komendą *Mustafy* pośpieszył ku cieśninie *Neopatry*, którą zdobył bez oporu. Ten korpus w miasteczkach będących na drodze, a zamieszkałych przez greków, wywierał nad nimi niesłychane okrucieństwa, bez żadney litości wydzierano życie chrześcianom. Turcy stanęli pod miastem *Kryssa*, grecy bronili się tam walecznie przez 9 godzin, już mieli uleść przemocy, gdy nadeszły im posiłki, tak wzmocnieni, uderzyli na turków, rozproszyli ich, i zmusili resztę do ucieczki aż do *Distamo*; naza jutrz dowódca grecki *Hiljar Jauras*, przybył z *Aten*, a złączwszy się z walczącym wczora oddziałem uderzyli wspólnie na turków, i odnieśli znakomite zwycięstwo. W tymże czasie korpus *Mechmeda*, doszedłszy pod *Termopile*, zastał tam *Odyseusza*, nastąpiła krwawa walka, turcy pokonani cofnęli się do równin tessalskich, *Mustafa* jeszcze walczył z oddziałem greckim, chcąc zdobyć klasztor, w którym znajdowały się bogactwa, złożone przez mieszkańców greckich, lecz znalazł waleczny odpór, do broniących przyłączyli się zakonnicy, a tak zwycięstwo zostało przy stronie chrześciańskiej. Grecy zabierają stanowiska coraz pożyteczniejsze. *Patras* jest opatrzone w żywność aż do zbytku.

W *Smirnie* basza kazał przybić na bramie 3 głowy, ścięte z zabranych greków.

Lord *Strangfort*, poseł angielski w *Stambule*, odebrał z *Londynu* ważne polecenia: gloszą, iż to ma być instrukcya względem dalszego postępowania z grekami. Bolesną jest wiadomość dla turków, że wodzowie greccy, zaniechawszy między sobą zawiści i niesnask, dla powszechnego dobra oyczynny pojednali się zupełnie. Potwierdza się, że grecy pod *Patras* odnieśli znakomite zwycięstwo. *Kolokotroni* został lekko raniony, to zwycięstwo zmusi turków do odmiany planu wkroczenia w głąb *Morei*.

Na wyspie *Kandyi* ma znajdować się uzbrojonych greków 34 tysiące, oprócz wieśniaków, którzy urywkami postanowili napadać na muzułmanów.

WŁOCHY.

Rzym, dnia 30 sierpnia.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*.)

Dnia 27 zrana odśpiewał kardynał *Fesch* czwartą mszą, poczem kardynałowie odbyli 5tą kongregacyą, na której kilku z grona swojego wybrali deputowanych, do przernaczenia 2ch balwierzy i dwóch pomocników dla *Conclave*. Dozwolono także, ażeby każdy kardynał, oprócz 2ch konklawistów, wziął jeszcze do Konklawe sobie jednego sługę. Na teyże kongregacyi przyjęto Hrabiego *Opony*, posła austriackiego przy stolicy Apostolskiej, który ś. Kollegium wynurzył zał swojego Monarchy nad zgonem *Oyca* śgo, a oraz i życzenie, ażeby Kollegium w jak najprędszym czasie wybrało kościołowi katolickiemu nowego naczelnika. Odpowiedział na mowę kardynał *della Somaglia* oświadczając, iż przy pomocy Bożej Kościół nie długo osierocony będzie. Dnia 28 zrana odśpiewał kardynał *de Gregorio*, piątą gciodniową mszą 5tą. Odbyła się kongregacya 6ta, na której odłożono aż do d. 30 losowanie względem zajęcia cel w Konklawie. Pan *Bonawentura Veteriani* mianowany został *aromatario* (dostarczającym korzeni dla *Conclave*). Dnia 29 odbyła się szóstą mszą 5tą, śpiewana przez kardynała *Giorgio Doria*, poczem kardynałowie zgromadzili się znowu na 7mą kongregacyą, podczas której Xiążę *Laval Montmorency*, nadzwyczajny poseł francuzki, miał wysłuchanie, a na mowę jego kardynał dziekan odpowiedział.

W czasie dyssekcyi ciała Papieża, uznali le-

karze, iż pęknięcie kości udowej było nieuleczonem. Znalezione przytem 6 uncyy wody w mozgu; zółć była czarna i nader zgęszczona. We wnętrzościach dostrzeżono 9 uncyy szczególnej materyi, na którą lekarze *Presta* i *Bomba* zgodzić się nie mogli, zwłaszcza, że niezgadzali się jeszcze wprzód: czyli potrzeba było użyć lekarstwa oczyszczającego, aż uczony lekarz *Marchini* oświadczył się za jego użyciem. Oyciec ś. miał wielki wstręt do wszelkich lekarstw a szczególniej do używanego powszechnie we Włoszech *Olio di Ricini*. Kardynał *Consaloi* błagał go na klęczkach, aby wziął to lekarstwo, gdy wszelkie przełożenia lekarzów, były bezskutecznemi. Papież w tedy je wypił, ale już było za późno.

Z powodu śmierci Oycia ś. widowiska publiczne w *Neapolu* były przez 3 dni zamknięte.

Teraźniejsze Święte Kollegium, składa się, jak wiadomo z 53 kardynałów, z których 6ciu kardynałów biskupów, 36ciu kardynałów prezbiterów, a 11 kardynałów dyakonów. Z tey liczby dwóch tylko jest wyniesionych na tę godność przez Piusa VI, to jest kardynałowie *della Somaglia* i *Raffo*, innych zaś, to jest 51 mianował kardynałami Pius VII. Kardynałowie naczelnicy są: pierwszym kardynałem biskupem kardynał *Juliusz Maria della Somaglia*, dziekan; pierwszym kardynałem presbiterem, kardynał *Józef Firrao* neapolitańczyk, a pierwszym pomiędzy kardynałami dyakonami kardynał *Fabrycy Ruffo*, także neapolitańczyk. W ogólnej liczbie kardynałów jest dwóch rodem niemieców, 3 francuzów, 1 hiszpan, i portugalczyk; wszyscy inni są ze Włoch. Kardynałowie niemieccy są: Arcyksiążę *Rudolf*, Arcy biskup *Olomuniecki*, i kardynał *Haefelin*, poseł bawarski przy stolicy apostolskiej. Kardynał Hiszpan jest *Dyonizy Bardaxi de Azara*, a portugalski *Karol de Cunha*, Patriarcha lisboński. Zdaje się, iż nie wszyscy kardynałowie wniędą do konklawy; jedni z powodu odległości miejsca pobytu, drudzy dla podeszłego wieku i słabowitości. I tak kardynał *Firrao* ma 88 lat, a kardynał *Haefelin* 87. Kardynał *Bausset* ma tylko 74 lat, ale jak wiadomo, cierpi podagrę, nie będzie więc mógł udać się do konklawy, a kościół francuzki będzie pozbawiony tak dostojnego reprezentanta. Wątpić także należy, aby patriarcha lisboński, który niedawno do oyczyny powrócił, miał nową podróż przedsięwziąć. Z drugiej strony nie wiadomo, czy Papież, przed zgonem nie był ogłosił kilku pomiędzy kardynałami, których zostawił in petto na konsystorzu d. 10 marca r. b. Gdyby Oyciec ś. był ich wymieniał, weszliby do konklawy. Dziesięciu kardynałów zawieszonych zostało in petto; na tym konsystorzu domyślano się że to byli *Nuncjusze* papieżcy w *Wiedniu*, *Paryżu* i *Madrycie*, Sekretarz kongregacyi biskupów, gubernator *Rzymu*, podskarbi i t. d. Jeden z kardynałów zostawionych in petto, to jest kardynał *Zurla*, został później ogłoszonym.

Członkowie ś. kollegium znajdujący się w *Rzymie*, rozeszli do swoich kolegów nieobecnych następujący okólnik:

„Biskupi, prezbiterowie i dyakonowie z miłosierdzia boskiego kardynałowie ś. kościoła *Rzymskiego*:

Najprzewielebniejszemu Oycu i Panu w *Jeżusie Chrystusie*, bratu i najukochańszemu koledze; pozdrowienie i miłość szczerą w Panu.

„Zaden wypadek nie mógł w nas wzbudzić dotkliwszej boleści, i sprawić wszystkim prawym ludziom większego smutku, jak wiadomość, którą Waszey Przewielebności udzieliłamy, stosownie do zwyczajów przodków naszych i obowiązku na nas

włożonego. Ś. kollegium pozbawione zostało Oycia tak godnego miłości; chrześcijaństwo pierwszej swojej zdobyczy, kościół odblubieńca widzialnego i swojego naczelnika na ziemi. Najswiętszy Oyciec i Pan nasz w *Jeżusie Chrystusie*, którego mądrość i onota były dla nas portem bezpiecznym, schronieniem spoczynku, został wczora zebrany z tego świata, czyli raczej, czego jesteśmy pewni, zamienił trudy tego doczesnego i śmiertelnego życia, na rozkosze żywota wiekuistego. Lubo ta myśl chrześcijańska powinna być dla nas, przedmiotem wielkiej pociechy, nie możemy atoli wstrzymać się od boleśnego uczucia żalu, gdy przebiegniemy w umyśle naszym rzadkie i osobliwe przymioty, którym dziwiliśmy się w tym Najwyższym Kapłanie. Jego obyczaje tak łagodne, jego pobożność względem Boga tak świątobliwa, jego niezmordowana gorliwość dla wszystkich, a szczególniej dla naszego ś. kollegium, nakoniec ta wytrwałość i stałość kapłańska, której nic zachwiać nie zdołało, i której czas zatrzcć nie potrafił; wszystko to nie wyddzie nigdy z naszej pamięci; lecz ponieważ wszyscy jesteśmy ulegli śmiertelności, powinniśmy powściągnąć boleść naszą; i raczej składać dzięki niezmierny dobroci *Wszelchmości*, za to, iż dał swojemu kościołowi takiego pasterza, w czasach tak nadzwyczajnych, tudzież za to, iż go tak długo zachował naszej miłości. Wszakże zwracając wzrok nasz na stan osierocenia, w którym się kościół znajduje, pośpieszamy zadosyć uczynić naszym obowiązkiem. Gdy dopełnimy, jak należy i stosownie do dawnego obyczaju, powinności naszych względem naszego Oycia i dostojnego Monarchy, udamy się do konklawy apostolskiej, gdzie зайmiemy się ważną czynnością, wyboru nowego naczelnika kościoła; wzywamy przeto i upraszamy Waszey Przewielebności, abyś raczył przybyć do nas jak najrychlejszy i połączyć wraz z naszymi swą radę, powagę, starania w tym przedmiocie tak stanowczym. Pomimo tego Wasza Przewielebność, będąc z nami połączonym związkami miłości chrześcijańskiej, lubo nie obecny raczysz wzywać dla nas nieustannie przez swoje gorące modły pomocy Nieba, aby nasze umysły i nasze głosy szły za zbawieniem natchnieniem *Ducha Świętego*.”

Dan w *Rzymie*, w Pałacu apostolskim i kongregacyi naszej jeneralnej, pod pieczęcią trzech pierwszych z pśród nas.

(podpisano) *Rafał Matius* Sekretarz ś. kollegium.

Numer 8my Dziennika Wileńskiego zawiera następujące materje:

LITERATURA SŁAWIANSKA. Wiadomość o rękopiśmie dawnej kroniki dalmackiej przez X. Michała *Bobrowskiego* prof. *Podróże.* Podróże w *Nubii* *Jana Ludwika Burchardta.* *Ekonomia polityczna.* O rozmaitych układach ekonomii politycznej. *STATYSTYKA.* Wiadomość o Anabaptystach we Francji mieszkających. *POEZJA.* Porządek letni. *Bajki:* *Filozof* i *Sowa.* *Dwóch łysych.* *Wielbiąd* i *jednoróżec.* *Bożek Pan* i *Fortuna.* *Papuga* i *ptaszki.* *MINERALOGIA.* O piaskach zawierających kruszce rozprawa *P. Sokolowa* przekład *Michała Ławickiego.* *METEOROLOGIA.* O wpływie zięczyca na odmiany dżienne i zdrowie ludzi. *TOWARZYSTWA UCZONE.* *Uniwers. moskiew.* *Tow. Gospod. wiejsk. w Moskwie.* *Uniw. wrocław.* *Tow. umięjętu w Leydzie.* *Tow. zachęc. do zaprowadz. ogrod. w Berlinie.* *ROZMAITOSCI.* *Dom odkopany w Pompejum.* *Suka* i *lisieć,* zdarzenie osobliwsze. *Ziarna spadłe z deszczem.* *Sąd bez prawa.* *Podróźni* *Dr. Ehrenberg* i *Dr. Hemprich.* *BIBLIOGRAFIA.* Nowe dzieła pol. Prenumerata.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 18 września rubel srebrny 3 rub 78 $\frac{1}{2}$ kop., czerwony złoty nowy r. 11 kop. 74, stary r. 11 kop. 65, imperyal r. 63 kop. 70 $\frac{1}{2}$

Pozwolono drukować. Z polecenia *JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora.*
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kowaler.

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 19 września v. s. 1823 Roku.

Объявление.

Хотя по распоряжению Провиантскаго Департамента назначалось торги въ Херсонской Казенной Палатѣ на поставку провианта для поселенныхъ въ Херсонской и Екашеринославской Губерніяхъ войскъ, произвестъ въ будущемъ Ноябрь мѣсяцъ; но какъ нынѣ по положенію Совѣща Военнаго Министрства и предписанію Г. Управляющаго Военнымъ Министрствомъ назначено произвестъ шаковыяже торги и въ Киевской Казенной Палатѣ, во время шакъ называемыхъ контрактовъ, бываемыхъ обыкновенно въ Генварь мѣсяцъ, чемъ самымъ изменились и перво начальныя предположенія на щель торговъ, назначавшихся въ Херсонской Палатѣ; а посему Провиантскій Департаментъ полагая произвестъ въ шѣхъ Херсонской и Киевской Казенныхъ Палатахъ торги уже въ Генварь мѣсяцъ будущаго 1824 года, назначаетъ для сего сроки: первой 2-го, второй 4-го и третій 7-го я на першоружь 9, 10 и 11-го числа шогожъ Генваря и вызываеъ желающихъ къ шѣмъ торгамъ съ залогами, опредѣленными Указами 14-го Іюня 1817 и 19-го Іюля 1818 годовъ по поставкамъ въ казну вина, а на обезпѣченіе задатковъ особо.

Между шѣмъ предварительно Провиантскій Департаментъ обвѣщаеъ что желающимъ предоставляеъ на волю, принявъ поставку въ такомъ количествѣ, въ какомъ кто самъ пожелаетъ и обезпѣчивъ исправность оной законными залогами, что плашеъ денегъ чинимъ будещъ почто въ сроки по условіямъ безъ малѣшаго задержанія и проволочки; и что при приеѣмѣ поставляемыхъ продуктовъ наблюдаема будещъ строжайшая справедливость и опинодъ небудущъ имѣть мѣсна нешолько пришестьни, но и самомалѣйшее напрасное промѣдленіе.

Управляющій Ошдѣленіемъ Бѣляевъ.
Коллежскій Секретарь Захаровъ.

Ogłoszenie.

Chociaż z rozporządzenia Departamentu Prowiantskiegoznaczane były targi w Chersońskiej Izbie Skarbowey, na dostawę prowiantu dla osiedlonych w Chersońskiej i Ekaterynosławskiej guberniach woysk, odbył się mające w następującym miesiącu nowembrze, lecz gdy teraz z postanowienia Rady Ministerium wojennego, i przedpisania P. Zarządzającego Ministerium wojennem naznacano odbył takowe targi w Kijowskiej Izbie Skarbowey, w czasie tak nazwanych kontraktow, tywających zwyczajnie w miesiącu styczniu; przez co samo odmieniły się i pierwiastkowe postanowienia względem targow, które się nazaczyły w Chersońskiej Izbie Skarbowey; a zatem Departament Prowiantski zamierzając odbył w tych Izbach Skarbowych Chersońskiej i Kijowskiej targi już w miesiącu styczniu następującego 1824 roku, naznacza na to terminy: pierwszy 2go, drugi, 4go, i 3ci 7go, a na przetargi dni 9, 10 i 11 tegoż stycznia, wzywa życzących na te targi z ewikcyami, oznaczonemi przez Ukazy 14 junii 1817 i 19 iulii 1818 roku względem dostawy wódki do Skarbu, a na zabezpieczenie zadatkow osobno.

A tymczasem uprzednio Departament Prowiantski obwieszcza, iż życzącym zostawuje się do woli, podjąć się dostawy w takiej ilości, w jakiej kto sam pożąda i zabezpieczy akuratność przez prawne ewikcyje, że wypłata pieniędzy nastąpi punktualnie w terminach podług umowy bez najmniejszego zatrzymania i przewłoki; i że w czasie przyuymowania dostawy produktow przestrzegana będzie najcisleysza sprawiedliwość, i zgoda nie będą miały niuysca nie tylko uciążliwości, ale i najmniejsza daremna przewłoka.

Zarządzający oddziałem Bielajew.
Sekretarz Kollegialny Zacharow.

Ogłoszenie.

1 W skutek rezolucyi Sądu Magistratu Miasta Guberskiego Wilna, niżej podpisany urzędnik podaje do wiadomości powszechney; iż dnia 19 7bra 1823 o godzinie 9tey z rana rozpoczę się Licytacya wszelkiej ruchomości zesłego s. p. Jana Szneydera Obywatela Wileńskiego, takowa wyprzedaż uskutecznić się będzie w Ratuszu. Dta ut supra.

Jan Buksza R. M. W.

Zgubiony pasport.

1. Dnia 1 przeszłego miesiąca sierpnia znaleziony został w powiecie Telszewskim, w parafii Janiskiej pasport wydany od Sankt-Petersburskiego Ober-Policmeystra, Mładkowa, Polskiemu poddanemu, żydowi Wolfowi Hitewiczowi, pod dniem 2 julii terażniejszego roku N 993, na wolny jemu przejazd do miasta Nitawy, i właściciela tego pasportu, po uczynionem wyszukaniu w powiecie szawelskim, nie znaleziono. Zaczem pasport ten został zachowany w Kancelaryi Wileńskiego Gubernatora Cywilnego, do zajawienia się tego żyda Hitewicza, a dla wiadomości publiczney czyni się to ogłoszenie.

Oświadczenie.

1. Excerpt z Protokulu Potocznego Ziemskiego Powiatu Mińskiego, w dacie poniżej wyrażającej się zapisanego Oświadczenia pod pieczęcią Urzędową Ziemską tegoż Powiatu i w teyże dacie stronie rekwirującej jest wydan.

Roku 1823 miesiąca septembra 11 dnia. Na Urzędzie JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskim Powiatu Mińskiego, Oświadczenie imieniem Józefa Kudzinowicza byłego Sędziego Granicznego Powiatu Pińskiego czyni się z następnego powodu. Gdy oświadczającemu się dochodzi wiadomość, że zesły Tytularny Sowietnik W. J. P. Jakub Marcinkiewicz oświadczeniem, testamentową dyspozycją, dokumentem plenipotencyjnym, czy też pod innym tytułem uczynionym, i w Aktach Słowniskich zapisanym transaktem, między innemi osobami i oświadczającego się Kudzinowicza mianował i zapisał opiekunem, i do ułatwienia pozostałych po nim interessow plenipotentem. Pomimo, że równie, jak innych kredytorów i oświadczającego się, rozbiorowy majątku Marcinkiewicza jest process, i że z powodu nieoddania, po dekrecie Sądu Exdywizorskiego w Plancie Hackiej ogłoszonym, siostry Denisa stolarza imieniem Maryanny zabranej przez Marcinkiewicza, tenże oświadczający się do Marcinkiewicza ma pretensyę, z tych więc powodow jako kredytor i pretensor do majątku zesłego Sowietnika Marcinkiewicza, a nadto przy słabości zdrowia, mając dosyć własnych do zatawienia interessow, że ani opieką majątku zesłego Jakuba Marcinkiewicza Sowietnika, ani prowadzeniem jego interessow oświadczający się zaymować się nie może, przez ninieysze Oświadczenie ogłasza, i trzeka się. Adla powszechney wiadomości do Gazet Kuryera Liteskiego podaje. U tego Oświadczenia podpis następnny Józef Kudzinowicz był Sędzia Graniczny Ptu Pińskiego.

Zgodno z Potocznym Protokulem Leonard Bartoszewicz Ziemski Ptu Mińskiego Regent.

Ze takowe Oświadczenie, może być podane do druku, poświadczam. Ignacy Bucewicz Podsek Ziemski Ptu Mińskiego.

2 Zesły z tego świata J. W. Adam Wie-

rzeyski Marszałek Nowogrodzki, przez testamentowe dyspozycje, całkowity swój majątek na familię rozpisując, z kolei JP. Ignacemu Kosińskiemu pewną ilość summy przeznaczył, gdy do tej pory rzeczony JPan Kosiński w celu odebrania sobie destynowanego udziału niezgłasza się, niżej więc podpisany jako Kuzyn i mający prócz tego włożony na siebie obowiązek wyszukania JP. Kosińskiego, przez niniejszą awizacyę uprasza wszystkich, którzyby o jego przebywaniu wiedzieli, aby donieść raczyli nie raz rzeczonemu JP. Kosińskiemu o potrzebie stawienia się z prawnymi dowodami do miasta powiatowego Nowogrodka a z kolei do niżej podpisanego w majątku Krynkach mieszkającego. Dat. 1823 junii 10 dnia.

Jan Strzałka Regent Gran. Ptu Nowg.

Roku 1823 miesiąca junii 18 dnia przed aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskiemu powiatu Nowogrodzkiego, po sessyi Sądowej stawiając osobiście WJPan Antoni Dąbrowski takową awizacyę do akt podał.

Ze jest w aktach świadczę Karol Jabłoński Nowog. Ziem. Akt. Regent.

Takową awizacyę, że wolno umieścić w Gazecie Kuryera Litewskiego poświadczam 1823 junii 20 dnia. Franciszek Pilecki Prezydent Sądu Ziem. Ptu Nowogrodz.

Wezwanie Pretensorów

2. Dom w Mieście Wilnie na Ulicy Wileńskiej pod N. 707 położony do Dziedzictwa W. Alexandra Malczewskiego Podporucznika 180 Grenadiarskiego pułku oddzielnego Litewskiego korpusu Woysk JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI, przedtym należny, oraz na teyże ulicy część placu z pod N. 705 między Malczewskim a Grzymayłą pod budowlą drewnianą, i plac cały za Malczewskim od zanłku pod N. 688 sytuowane, wprzód przez różnych posesorów Konsensowych trzymane, a następnie w roku idącym 1823 stycznia 24 dnia przez Komisyę Radziwiłowską w Dziedzictwo W. Ignacego Tomaszewskiego Gubernialnego Sekretarza wyprzedane; za prawami wieczysto sprzedażnymi w roku 1823 mca julii 13 dnia od wyż wyrażonych Malczewskiego i Tomaszewskiego wydanemi, a eorundem 14 przed aktami Magistratu Miasta Gubernskiego Wilna przyznanemi, przez nas niżej podpisanych wiecznością nabyte zotały; jeżeli więc kto ma iakiekolwiek tak do domu jako też do pomienionych placów pretensye, obowiązany jest o takowych, niżej podpisanych w przeciągu trzech miesięcy, licząc od daty terazniejszey, pod upadkiem stosunku uwiadomić. W jakowym celu i zamieszcza się niniejsza tak w Kuryerze Litewskim jakoteż i gazecie Warszawskiej trzykrotna awizacya. Dat w Wilnie roku 1823 7bra 14 dnia.

Adam Baranowicz Guberski Sekretarz.

Zofia z Bodzianowskich Baranowiczowa Niebroną przyjąć awizacyę do druku. Wincenty Malinowski. P. B. M. W.

3. Z powództwa kredytorow WWJPanow Bonawentury i Barbary z Pokoszewskich Granickich Regentowstwa b. grodzkich powiatu upitskiego w Sądzie Ziemskim Wileńskim odobodziła sprawa; w której (jako po ultymar-

nym tychże debitorow skotiwinkowaniu) Sąd Ziemski powiatu wileńskiego przez ustanowiony dnia 11 septembra 1823 roku początkowy Dekret, właściwe pierwszemu stopniowi przeznaczył dylacye, mianowicie między wszystkimi stronami stawającymi i niestawającymi, wzajemną kopię spraw, oraz na instancyę kredytorow na WW. Granickich dokumentow fundusze wyświecać zdolnych in natura, a majątku ruchomego na registrze, wzajemnie na zaosnowane między wierzycielami powództwo, na tychże wszystkich kredytorach i pretensorach a także i debitorach wszelkich dokumentow podobnie in natura pod registrami, komportacyą od daty ogłoszenia dekretu za niedziel sześć do kancelaryi aktowej ziemskiej wileńskiej spełnić się powinna uznać, inventacyą wszelkiego majątku i nad onym administracyą, a zaś majątku leżącego Wilkiszki zowiącego się, w powiecie wileńskim sytuowanego, geometryczny pomiar z wyznaczeniem komornikow zadeterminował, i dalsze przepisał postanowienia sprawie konkursowej odpowiednie; żeby więc kredytorowie i pretensorowie z jakiegokolwiek źródła do funduszow WW. Granickich stosunki mieć mogący, o podniesionym konkursie i powinności spełnienia początkowego dekretu byli zawiadomionemi, a do następnej jednoczasowej oczewistey rozprawy sub amissione rei łączyli się, debitorowie zaś że w ich niestanności oczewisty nastąpi wyrok, za tym przydarzyć się mogące niedogodności własney winie przypisać będą powinni, w teyże oczewistey rozprawie stawali, przez niniejszą trzykrotną do Gazet Kuryera Litewskiego poddającą się zwywa awizacyą.

3 NB. Omyłkę w N. 111 i 112 poprawiono: gdzie w wierszu 29 zamiast ani expensa, być powinno ani suspensa.)

Posiadacze dóbr Radziwiłowskich i wierzyciele hipotekowani, którzy w r. 1817 przez Xięcia Ordynata pozwani do Kommissyi Radziwiłowskiej, poruczyli byli interessów swoich obronę s. p. Janowi Turskiemu Regen. zawiadamiają się niniejszym pismem; że sprawa z niemi na żądanie Xięcia Ordynata na dniu 10 7bra idącego przywołana, po ułatwieniu różnych kwestyi, jedynie dla przerywania stronom registrów papierów przez Xięcia Ordynata komportowanych, do dnia 27 tegoż mca odłożona, niechybnie przywołaną, i ze skutków uprzednich dekretów oczewiście rozbiebraną będzie. Do bronienia w niej wielu pozwanych possessorów był umocowanym zeszedł Jan Turski, a od niego do wszystkich interessów miał substytucyą niżej podpisany. Wielu pozawierało z Prokuratoryą układy o ilość summ swoich, i przez to sądzi siebie być wolnymi od assistowania; inni pozapisywali przelew, a nowo nabywcy oczekują nowego pozwania siebie; jednych i drugich papiery poodbierano a same tylko plenipotencye zotały, inni nakoniec ani układow nie zawierając, ani przelewow nie zapisując, przez oddanie papierów i plenipotencyi czyniwszy bezpieczeństwo, nie wiedząc o zaszedłym Regenta Turskiego śmierci; dla ochronienia tych wszystkich od strat jakim ulegnąć mogą, niżej podpisany ma honor zawiadomić, iż w tey sprawie szczególnym porządkiem sądzący się, żadne kondemnaty ani supens ani przypozwy nie idą, ale pod niestanność nawet oczewiste rozpoznanie nastąpi że ukończenie czyli układ z Prokuratoryą ustanawia tylko ilość długu, a nie zabezpiecza co do hipoteki, i nie uwalnia od sprawy, przez którą Xzę Ordynat chce wszystkich ordynackimi nazwanych dóbr posiadaczów z ich zastawy wyruc-

gować po satysfakcyą do allodialnych dóbr ode-
słać; a plenipotencye s. p. Turskiemu i od Turskie-
go dane równo ze śmiercią jego ustały, zatem ci
wszyscy którzy poruczyli byli w 1817 r. obronę
swoich interessow zesłemu Turskiemu, a nowych
obronców w ich interessach sobie nie obrali, jeśli
chcą mieć ze swojej strony stannosc, do niżej pod-
pisanego jak nayrychley raczą przysyłać plenipoten-
cye i dokładne w swoich interessach informacye.
Roku 1823 mca 7bra 12 dnia. Kazimierz Piasecki
Kandydad Oboy. Prawa i Adwokat Subs. Wileń.

Wolno w Redakcyi Kur. Lit. umieścić świad-
czę Joachim Czyż Sędzia Ziemi Wileński.

Sąd Exdywizorski.

w Redakcyi otrzymano dnia 12 septembra.

3. Roku 1823 augusta 27 dnia. Sąd Ine-
kwitacyyno - Exdywizorski massy funduszu ze-
szłego Józefa Wołodkowicza b. Marszałka Gu-
bernskiego Mińskiego, w Gubernii Witebskiej
w Ptcie Lepelskim w dobrach Sielcach odby-
wający się, postanowił wziąć sprawę do namo-
wy dnia 4 następnego miesiąca septembra, w ja-
kowym czasie, ażeby kredytorowie jawili się, Sąd
ten przez Gazetę Kur. Litewskiego wzywając,
nie przybywającym amissyą zapisać przyrzeka.

Jan Weryha Sędzia Grodz. Zawil. i Exdyw.
Prezyd. Franciszek Billewicz Pisarz Grodzki
Ptu Rosień. i Exdywizor. Onufry Lisowski
Podsędek Ziem. Ptu Lepelskiego i Exdywizor.

P o z e w.

3. Wedle Ukazu Jego IMPERATORSKIEY
Mości Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.
Urodzonym Konstantemu Zaborowskiemu,
jakiegobądź imienia Szełyńskiej z domu Ryłskiej,
Antoniemu Gautier kupcowi Warszawskiemu, suk-
cessoróm Anny Rodtkowskiej zamieszkałej niegdys
w majątności Tajenku w królestwie polskim woje-
wództwie augustowskim, Franciszce Vallon, Jac-
kowi lub innego imienia Szymańskiemu, Jakóbowi
Wnorowskiemu, Józefowi po Antonim Lucińskie-
mu, jakich bądź imion i nazwisk successoróm Jana
Karczewskiego zmarłego w Ludwinopolu w obwo-
dzie białostockim w powiecie sokolskim, sukces-
soróm Józefa Daszkowskiego tojest Maryannie To-
polskiej, Teressie Kasperowiczowej, Kuczewskiej
wdowie, braciom Herliczkom i z Herliczków
Kozłowskiej, Antoniemu i Jakóbowi Deszertóm,
wdowie i potomstwu po Janie Grabowskim, Jer-
zemu Borystowskiemu, Woyciechowi Ryłskiemu
Kapitanowi, Ignacemu Wielowieyskiemu, Wikto-
ryi Pogonowskiej Pannie z dokładem opiekuna
stryja Jana Pogonowskiego, Annie Rukiewiczowej,
wdowie i synowi Julianowi po Janie Smoleńskim,
bądź samym bądź pozostałym po ich zeyściu a ja-
kichkolwiek imion i nazwisk successoróm, lub wre-
szcie wlewkonabywcom i dalszym wszystkim do
poniżej wyrażoney rzeczy, prawo mieć sądzącym,
Pozew przed Sąd Główny 2go Departamentu obwo-
du białostockiego po zyskaney kondemnacie wynosi
się z powództwa Urodzonego Andrzeja Karwow-
skiego byłego Jenerała woysk polskich i kawalera
o to: iż zapozwani uformowawszy za byłego w ob-
wodzie białostockim rządu pruskiego konkurs i zy-
skawszy przedaż dóbr pozywającego Jenerała Kar-
wowskiego, fulwarków Dołobowa i Dubiażyna, oraz
zatrzymanie pobieraney ze skarbu pruskiego za
odjęte starostwo Narewskie pieniężney kompeten-
cyi, lubo jedni przez zawartą z kuratorem massy
1802 sierpnia 29 dnia ugode na wypłacie kapital-
nych należności z małą bardzo utratą 160 nie prze-
noszącą dobrowolnie zaprzestali, drudzy przez ple-
nipotentów swoich toż samo uczynili, inni nakon-
iec, mianowicie Paweł Pogonowski i Jan Smoleń-
ski, zastosowanych przez się pretensyi nieudowo-
dnil, i lubo uczyniony podług wzmienioney ugody
plan dystrybucyyny rozdziału massy gotowey, wszy-
soy bez wyjątku stawający ówczas kredytorowie i
pretensorowie pozywającego zaakceptowawszy,

należności swe z depozytu były regencyi biało-
stockiey poodbierali, kiedy jednak pozostałe od
rozdziału i zgromadzone późney jeszcze fundusze
pozywającego, już to dla niejawnienia się jego, już
to dla przedłużenia się processów tych osób, któ-
rych pretensye od kuratora massy przyznanemi
bydź nie mogły, i nakoniec znikczemnione zostały
przez wyroki regencyi, już wreszcie dla zaszley
woyny pruskiej 1806, zaległy w depozycie teyże
regencyi nie wydane pozywającemu, celem przeto-
uprzątnięcia wszelkich przeszkod a raczey obojęt-
ności zachodząc mogących w pozyskaniu takowey
summy depozytalney, podług ostatecznego rachun-
ku talarów 7,976 groszy dobrych 7 i $\frac{2}{3}$ denar. czy-
niącej, stosownie do wydanego przez Gazety ob-
wieszczenia Sądu Głównego białostockiego iż roz-
bior mass depozytalnych ostatecznie załatwiać ma,
pozywa przed tenże Sąd Główny i za przypadnię-
ciem sprawy z rejestrow obligowych, po wyszciu
czteroniedzielnego terminu od daty umieszczenia
w Gazetach niniejszego pozwu, żądać będzie, o zo-
bowiązanie zapozwanych do warowania mieysca
stannosci i opłacenia sollucyi za zyskaną na nich
w tymże Sądzie Głównym pod datą 17 maja 1823
roku kondemnatę, wżysku banicyi doczesney i wie-
czney w razie zaś ich niestannosci uznania na
obżałowanych zapozwanych amissyi czyli wieczne-
go upadku wszelkich ich praw i należności, jakie-
by im, bądź rzeczywiście, bądź wedle własnego ich
tylko mniemania posługiwać do majątku pozywa-
jącego Jenerała Karwowskiego, mianowicie zaś do
wspomnioney summy dopozytalney po byłey biało-
stockiey regencyi pozostałey, mogły; przyznania i
przysądzenia teyże całkowitey summy na rzecz
pozywającego i zachowania mu wolności pozyski-
wania za nią gdzie należy satysfakcyi i sądzenia
kosatów prawnych.

Roku 1823 miesiąca augusta 28 dnia. Woźny
świadczę, iż tego pozwu z powództwa JW. Andrze-
ja Karwowskiego byłego Jenerała woysk polskich
i kawalera, kopią zgodną, jedną dla wyszczególni-
onych w nim osób z zamieszkania swego nie
wiadomych do drzwi Sądu Głównego białostockie-
go przybiłem, drugą zaś i trzecią do Redakcyi
Gazety warszawskiej i Kuryera Lit. dla umieszc-
zenia w tychże Gazetach przesłałem, i nastąpić
mającey za tygodni cztery od daty tegoż umie-
szczenia, w sądzie głównym białostockim rozpra-
wie, zawiadomiłem.

Woźny Sądu spraw cywilnych Biał. i Sokol-
skiego powiatow Stanisław Moniuszko.

Wolno drukować Jan Książński Sądu Głó-
wnego Departamentu 2go Obwodu białostockiego
Sekretarz.

2 Został wydany oblig od s. p. Rafała Jeleń-
skiego Sędziego Mozyrskiego na sumę 3000 rub.
srebr. za którym obligiem w imieniu starozakon-
nego Mejera Michelowicza Arenzona ultimarna
w Grodzie Ptu Zawil. w roku 1822 na majątku
Skorbucianach przewidziona została konwikcyja,
lecz jak obligu takowego, tak też i całkowitego
procederu oraz nastaley tradycyi z mocy swego
już dawno zrzeczenia się, nie jest Mejer właścici-
elem, o czém dla trzykrotnego awizowania do
Gazet Kuryera Litewskiego podaję. Dat 1823 7bra
13 dnia.

Takowe ostrzeżenie podpisałem Konstanty
Karłowicz Adw. Subsell. Trock.

Roku 1823 miesiąca septembra 13 dnia przed
Aktami Ziemi Powiatu Wileńskiego stawaj-
jąc obecnie WJP. Konstanty Karłowicz Adwokat
Subsell. Ptu Trockiego takowe ostrzeżenie do Pro-
tokółu wpisać podał i w onym własnoręcznie roz-
pisał się. Przyjąłem do Akt i że przez Redakcyę
do druku zamieszczone takowe oświadczenie bydź
może, poświadczam Jan Zieńkowicz Wileń. Ziem.
ski Regent.

2. Sąd Taxatorsko - Exdywizorski, wyro-
kiem Szlacheckiey Opieki Białostockiego i So-
kolskiego powiatów, na dniu 30 marca b. r. za-

padłym, na uspokojenie pretensyi wszelkich do majątków Jasionowki, Kalinowki i dalszych w Obwodzie Białostockim położonych, dziedzictwu JW. Anny z Hrabów Starzeńskich, pierwszego zamężcia Swidzińskiej, a powtórnego Orsetti uległych, przeznaczony, w tymże majątku Jasionowce odbywający się, wszystkich pretensorów i wierzycieli, a z pomiędzy tych mianowicie jakich bądź imion i nazwisk spadkobiorców zesłego Jana Swidzińskiego, i Dominika Kuczyńskiego, Dobrosielskę i Maciejewskiego, w Królestwie Polskiem zamieszkałych, dla przychodzenia ze swojemi pretensyami, oraz dłużników teyże JW. Orsetti, dla rozliczenia się w Sądzie niniejszym Exdywizorskim wzywa, a iżby osoby interessowane ze swojemi pretensyami w dniu 6 marca przyszłego 1824 roku do tegoż Sądu Exdywizorskiego, pod utratą onych i wieczną amissją, jawili się obowiązują i zastrzeżga. Działo się w Jasionowce 1823 roku miesiąca maja 4 dnia.

Michał Oldakowski Deputat Powiatu Białostockiego Prezydujący Exdyw. Kazimierz Krzyżanowski Assessor Sądu spraw Cywilnych Białostockiego i Sokolskiego Powiatow Sztabs Rotmistrz woysk Rossyjskich Exdywizor. Assessor Sądu spraw Cywilnych Białostockiego i Sokolskiego Powiatow i Exdywizor Stefan Łyszczyski. Adwokat Jan Kraszewski Exdywizorski Regent.

3 W domu W. Bukszy przy Ulicy Wileńskiej pod N. 408 znajduje się u niżej podpisanego Pantalion nowy, mahoniowy, na sześć oktav, z mechaniką angielską, do przedania. 1823 r. miesiąca 7bra 5go dnia.

C. F. Johanson fabrykant instrumentow.

3. W domu Maxa na Trockiej ulicy położonym, znajduje się w mieszkaniu niżej podpisanego pantaleon nowy mahoniowy na sześć oktav, z mechaniką angielską, zrobiony przez samego przedawcy. Jan Noak.

2 Niżej podpisany ma honor uwiadomić Szanowną Publiczność iż dla rozszerzenia handlu swego od 15 t. m. będzie miał skład swoich trunkow w miasteczku Stołpcach, należącym do JO. Xięcia Czartoryskiego. Przedają się tam wszelkie trunki hurtem według przyłączoney tu ceny win, w jego handlu w Wilnie są beczki próżne nazwane winiarki i porterówki różney miary, i wody gorzkie, do przedania. Fr. von Auer.

Kocz do przedania.

2. Kocz podróżny ze wszelkimi wygodami znajduje się do zbycia za pomierną cenę, ktoby sobie życzył takowy nabyć, raczy się zgłosić do domu Wazgirda na Węgrach pod N. 1171, a tam o cenie onego można się zainformować od murgrabiego Teodora.

2. Na niemieckiej ulicy w domie Kloca pod N. 373 u Ludwika Kraemera znajdują się do przedania Harfy do czyszczenia zboża.

O nasionach kwiatowych.

1. W sklepie Wileńskiego Towarzystwa Dobroczyńności znajdują się preys kuranty czyli katalogi rozmaitych cebulek kwiatowych, sprzedających się w Rydze u JPaną Wagnera,

na które równie jako na drzewa, krzewy, róże, gwoździki i inne ogrodowe artykuły, przesyłające się jesienią i na wiosnę, przyymują się sprawunki w domie Dobroczyńności, po teyże cenie co się sprzedają w Rydze, z dodatkiem tylko kosztu za przesyłkę pieniędzy i transport z Rygi, jakowa ilość przy oddaniu sprawunku, płaci się zgóry. Wzmiankowane preys kuranty rozdają się bezpłatnie, a ogólnego katalogu cena 25 kopiejek srebrem. Przy tym się uwiadamia, iż rozmaite gatunki nasion, jakie do tychczas się sprzedawały w magazynie JP. Józefa Kopscha w Wilnie, dostarczane onemu przez JP. Wagnera, odtąd w sklepie domu Towarzystwa Dobroczyńności sprzedawać się będą corocznie w świeżych gatunkach, o których swego czasu w należytey porze (to jest około Nowego Roku), uwiadomienie o cenie i gatunkach w Gazecie Kurjera Litewskiego nastąpi

1 Drażki porządne Petersburskie są do sprzedania za cenę umiarkowaną, dowiedzieć się o nich można w stancyi Profesora Znoski w kolegium ś. Jana.

Cena produktów na rynkach wileńskich.		Dni Targowe			
		Wrzesień			
Niepołożone liczby znaczą, że tych produktów nie było.		Piątek dnia 14			
		srebrem		assygnat.	
		ruble	kop.	ruble	kop.
Beczka litewska majęca gurey litewskich 144.	Zyta suchego - - - -	—	—	—	—
	— surowego - - - -	7	20	28	80
	Pszonicy ozimey - - - -	12	—	48	—
	— — jarey - - - -	—	—	—	—
	Jęczmienia - - - -	—	—	—	—
	Owsa - - - -	4	—	16	—
	Gryki - - - -	—	—	—	—
	Grochu - - - -	—	—	—	—
	Bobu - - - -	—	—	—	—
	Siemienia lnianego - - - -	—	—	—	—
— — konopnego - - - -	—	—	—	—	
Krup jęczmiennych - - - -	16	5	64	20	
— owsianych - - - -	18	13 ^{3/4}	72	55 ^{3/4}	
— gryczanych - - - -	32	25 ^{5/8}	129	2 ^{3/8}	
Pud Rossyjski.	Łoju wołowego surowego	2	35	9	40
	— — — — topionego	3	20	12	80
	Miodu przasn. z woskiem	—	—	—	—
	Wosku topionego niebielon.	14	—	56	—
	Świec woskowych białych	24	—	96	—
	— — — — żółtych	18	—	72	—
	— — — — łojowych przywożnych	3	20	12	80
	— — — — tu robionych	3	50	14	—
	Włókna towarne: lnu	—	—	—	—
	— — — — pieńki	—	—	—	—
Siana murożnego - - - -	—	12	—	48	
— błotnego - - - -	—	9	—	36	
Faska masła 6 garcowa -	3	—	12	—	
Soli kuchen becz. gar. lit. 48	—	—	—	—	
Piwa krajow. becz. 40 garc.	4	20	16	80	
— dubeltowego - - - -	—	—	—	—	
Ptastwa po parze indyków	—	—	—	—	
— — — — kur -	—	40	1	60	
— — — — gęsi -	—	60	2	40	
— — — — kaczek	—	30	1	20	
Od 9 do 16 wrzesnia	Chleba razowego funt 1	—	1	—	4
	— — — — pyłowego przedn.	—	4	—	16
	Mięsa funt 1 - - - -	—	3	—	12
	Wódki garniec 1 - - - -	—	80	5	20

Wilno dnia 19 Września roku 1823 v. s.

Sąd Exdywizorski.

3. Sąd taxatorsko-exdywizorski za Remisą Sądu Główn. Litewsko-Wileńskiego 2go Departamentu w roku idącym augusta 3 dnia zapadłą; do majątku Romajń JW. Maurycego Prozora Jenerałowicza, w ptcie Kowieńskim sytuowanego zebrany; po rozwiązaniu wstępnych kwestyow akcessoryynemu stopniowi właściwych, przeznaczaniu administracyi, nakazaniu pomiaru, i uznaniu wypadających z rodzaju sprawy aktów, termin powtórego zjazdu -o Romajń na dzień 21 stycznia następującego 1824 roku zadeterminował; a w stosunku, do prawideł Remissyynego dekretu, przez niniejszą awizacyą wzywa do stannosci w Sądzie exdywizorskim wszystkich, kredytorów,

pretensorów, i debitorów, zeszyłych Ignacego oycy, Henryka syna, i żyjącego Maurycego Prozorów: jako też Sukcessorów Marianny Rodziewiczowey, Annę z Pilichowskich matkę, Karola syna Rodziewiczow aktorów Kroź, oraz, wszystkich lokatorów na tymże majątku Kroźach zostających, a do odpowiedzi JW. Maurycemu Prozorowi za pretensye sukcessorów Łowczyny Rodziewiczowey, w skutek ukazu Senackiego 1810 aug. 5 i dekretu Sądu Główn. obowiązanych, z zastrzeżeniem iż w skutek prawa i Remissy na niestawających ammissia ich dowodu z zasądzeniem pretendowanych summ zapisaną będzie. Regent Exdywizorski Jan Jasiński.

Wolno drukować Pisarz Ziem. Zaw. Józef Bukowski przydujący Exdywizyji.

Plan 24 Loteryi Klassycznej Królestwa Polskiego.

Na jakową Loteryą bilety są przysłane z Warszawy do niżej podpisanego, gdzie można onych w każdym czasie dostać w domu Minkiewicza na ulicy Sawicz N. 54. Jakob Lichtenstein.

P L A N

Do 24tey Loteryi Klassycznej Królestwa Polskiego, złożoney z 30,000 Numerów, z których jest 10,000 wygrywających losów, na 5 Klass podzieloney, jako też i jedney nagrody składającej się z Pałacu w Warszawie narożnie przy Ulicach Miodowey i Senatorskiej pod N. 496 położonego, na gruncie dziedzicznym będącego, a dawniey pod nazwiskiem Pałacu Biskupów krakowskich znanego, urządownie na zł. pol. 1,002,500 otaxowanego, niemniej 25,000 zł. pol. w gotowiznie.

Stawka 125 złotych.

1 Klasa 12 zł.		2 Klasa 18 zł.		3 Klasa 25 zł.		4 Klasa 35 zł.	
1. Los — —	7,000	1. Los — —	8,000	1. Los — —	9,000	1. Los — —	10,000
I. — — —	3,600	1. — — —	4,000	I. — — —	5,000	1. — — —	7,000
I. — — —	1,800	1. — — —	2,000	I. — — —	2,500	1. — — —	3,000
I. — — —	1,000	1. — — —	1,200	I. — — —	1,800	1. — — —	2,400
2. — — à 725.	1,450	2. — — à 1,000.	2,000	2. — — à 1,200.	2,400	2. — — à 1,800.	3,600
4. — — 500.	2,000	4. — — 750.	3,000	4. — — 1,000.	4,000	4. — — 1,200.	4,800
10. — — 250.	2,500	10. — — 500.	5,000	10. — — 750.	7,500	10. — — 1,000.	10,000
20. — — 200.	4,000	20. — — 250.	5,000	20. — — 500.	10,000	20. — — 750.	15,000
40. — — 100.	4,000	40. — — 150.	6,000	40. — — 250.	10,000	40. — — 400.	16,000
120. — — 50.	6,000	120. — — 75.	9,000	120. — — 125.	15,000	120. — — 200.	24,000
800. — — 12.	9,600	800. — — 25.	20,000	800. — — 50.	40,000	800. — — 75.	60,000
1,000. Losów —	42,950	1,000. Losów —	65,200	1,000. Losów —	107,200	1,000. Losów —	155,800
800. Losów bezpłatnych do 2 klasy	27,200	800. Losów bezpłatnych do 3 klasy	49,600	800. Losów bezpłatnych do 4 klasy	80,800	800. Losów bezpłatnych do 5 klasy	112,000
	70,150		114,800		188,000		267,800

5 Klasa 35 zł.	
1. Los — — — —	150,000.
1. — — — —	100,000.
1. — — — —	50,000.
1. — — — —	30,000.
2. — — — — à 20,000.	40,000.
4. — — — — 10,000.	40,000.
10. — — — — 5,000.	50,000.
20. — — — — 2,500.	50,000.
40. — — — — 1,500.	60,000.
120. — — — — 1,000.	120,000.
150. — — — — 500.	75,000.
270. — — — — 250.	67,500.
580. — — — — 200.	116,000.
4,800. — — — — 150.	720,000.
6,000. — — — —	1,668,500.
Praemium czyli Pałac zł. 1,002,500. i nadto przyłączona w gotowiznie wygrana w summie zł. 25,000.	1,027,500.
	2,696,000.

REKAPITULACYA.			
Dochód.		Rozchód.	
30,000. Los fl. 12	360,000.	1,000. Losów	70,150.
20,000. — 18	522,000.	1,000. —	114,800.
28,000. — 25	700,000.	1,000. —	188,000.
27,000. — 35	945,000.	1,000. —	267,800.
26,000. — 35	910,000.	6,000. —	2,696,000.
		od praemii $\frac{10}{100}$	100,250.
fl. 125	3,437,000.	10,000. Losów.	3,437,000.

O B W I E S Z C Z E N I E.

1. Za zezwoleniem Najwyższej Władzy, zaręczeniem wypłaty przez Kommissyą Rządową Przychodow i Skarbu i pod dozorem Dyrekcyi jeneralney Loteryi Królestwa Polskiego, ustanowiona jest 24 Loterya klasyczna, składająca się z 50,000 Numerów, z których 10,000 losów w 5ciu klassach w artykule 5 wymienionych, jest wygrywających.

Do liczby wygrywających losów, jest dołączona nagroda, składająca się z Pałacu Rządowego massif murowanego, w Warszawie przy ulicach Miodowej i Senatorskiej narożnie pod Numerem 496, na gruncie dziedzicznym położonego, a dawniej pod nazwiskiem Pałacu Biskupów Krakowskich znanego, urzędownie na złp. 1,002,500, o-taxowanego. Pierwszy Numer wyciągnięty z koła zaraz po Numerze wygrywającym złp. 150,000, wygrywa dopiero opisany Pałac z przyłączoną do niego summa złp. 25,000, wynoszącą, nadto jeszcze wygrać może kwotę, jeśli jaka na wyciągnięty tenże Numer przypadnie, przez co zdarzyć się może dla wygrywającego ten szczęśliwy wypadek, że obok wygrania Pałacu i summy złp. 25,000. wygra także złp. 100,000.

W przypadku gdyby Numer wygrywający złp. 150,000, miał być ostatni z koła wyciągnięty, w takim zdarzeniu przedostatni Numer, wygrywa Pałac i złp. 25,000.
2. Wygrywający w czterech poprzednich klassach najmniejszą kwotę, oprócz teyże kwoty pieniężney dostanie jeszcze los bezpłatny do następney klasy.
3. Losy drukowane są z Numerami i podpisem Dyrekcyi Loteryyney, upoważnione pieczęcią teyże Dyrekcyi, tak, iż we środku tylko będący Numer i imię Kolektora na boku, pisane będą; takie tylko Losy i ich części są ważne, i za takie Dyrekcyą ręczy.
4. Stawka przyjmowana będzie w srebrney kurs w kraju mającemy monecie, i w takieyże wygrane kwoty płacone będą.
5. Ciągnięcie w następujących terminach oznacza się.

1szej	Klasy	dnia	11	Sierpnia	1823 r.
2giey	—	dnia	12	Września	—
3ciey	—	dnia	13	Października	—
4tey	—	dnia	14	Listopada	—
rozpoczęcie 5tey		dnia	15	Grudnia	—
6. Na pierwszą klasę stawia się złp. 12, na drugą złp. 18, na trzecią złp. 25, na czwartą złp. 35, na piątą złp. 55.
7. Od kaźdey w gotowiznie wygraney kwoty, dziesięć od sta potrącać się będzie.
8. Kolektorowie mają prawo od kaźdego losu całkowitego brać w kaźdey klassie dla siebie po gr. pol. 15, od wpisu, i tak w proporcya ćwarta część wpisowego od kaźdey ćwierci losu, prócz tego od kaźdych sześciu złotych wygranych, po groszy polskich pięć.
9. Posiadacz losu, na który wygrana Pałacu padnie, od teyże wygraney do żadnych zgola opłat pociągany być nie ma, zaczem tenże tak od opłaty dla kolektora od wygranego Pałacu, jako i wszelkich innych, jakiegokolwiek bądź rodzaju opłat, niniejszym uwalnia się.
10. Ponieważ wygrywający Pałac odbiera go w possessyą w czasie Artykułem 14 oznaczonym, zatem:
 - a. Jeżeliby jakie lokale w czasie odciażnienia loteryi wydzierżawione nie były, takowemi lokalami właściciel niezwłocznie podług swey woli zarządzi.
 - b. Komorne od lokatorow prywatnych, którym dopiero z dniem ostatnim czerwca 1824 roku, expirują kontrakty (gdyż na dłuższy czas wydanych kontraktow niema) do wygrywającego należy, a to, od dnia 1 stycznia 1824 roku.
 - c. Nakoniec: mieszkania te, które w czasie odciażnienia loteryi przez Władze Rządowe zajęte okaza się, dopiero od 5. Jana 1824 r. oddanemi właścicielowi do dyspozycyi jego zostaną; lecz od nich, jako za półroczne komorne, Skarb Królestwa Polskiego zapewnia wygrywającemu wypłatę dochodu, podług tych zasad, jakie do ocenienia szacunku Pałacu tego zajęte przez Rząd zostały i podług nich taxa ułożona, która wraz z rysunkami tegoż Pałacu w dyrekcyi loteryi złożona, kaźdemu do przeyrzania wolna jest.
11. Numera w jedney odciażnionej klassie, do następnych należeć nie mogą, lecz kaźdy gracz u swego kolektora nowych dostać może losów, za opłatą atoli klass poprzednich, to jest: kto w drugiey klassie los nowy bierze zapłaci złp. 30, w trzeciey złp. 55, w czwartey złp. 90, w piątey całkowitą stawkę czyli złp. 125.
12. Kolektorowie losy nie sprzedane lub nie odmienione, powinni w takim czasie do dyrekcyi loteryi odesłać, aby u niey nayspóźniej na dni trzy przed ciągnięciem kaźdey klasy znajdowały się, późniey bowiem nadesłane na rachunek tego zostaną, na kogo za pisaniem były, w czem żadne usprawiedliwienie przyjętém nie będzie. Dla uniknienia zaś nieprzyjemności, winni są kolektorowie wyraźnie na kopercie zapisać dzień oddania ekspedycyi na Poczte.
13. Po odciażnieniu kaźdey klasy, losy nie wyszłe zamienionemi byź powinny u kolektorów na następną klasę, a to nayspóźniej na dni ośm przed terminem do ciągnięcia oznaczonym, za okazaniem losu z poprzedzającej klasy, nieodmienione bowiem, jako opuszczone uważane, inném osobom sprzedane zostaną, a twierdzenie iż kolektor kredytował stawkę bez wydania losu, przy wyniknąć ztąd mogącemy kwestyi, na żadną uwagę zasługiwać nie będzie i wygrana temu tylko przyznana i wypłacona zostanie, kto do niey udowodni prawo przez okazanie posiadanego z klasy właściwey losu; gdyby atoli gracz, udając się w czasie przepisany do swego kolektora, losu do zamiany na następną klasę nie dostał, ma się o to zgłosić do dyrekcyi przed ciągnięciem teyże klas-

- sy, z przyłączeniem tak losu z poprzedniczey na dowod że był opłacony, jako też i opłaty następney klasy, a w tenczas z dyrekcji odbierze los, zgłaszający się zaś po odbytem ciągnięciu, lub bez formalności dopiero przepisanych, sam sobie przypisze utratę wygraney.
14. Wygrane pieniądze zapłacone będą w Warszawie, po ogłoszeniu drukiem Tabelli wygranych Numerów, na prowincyi zaś naydaley w trzy tygodnie od datty tegoż ogłoszenia, a to za złożeniem oryginalnego losu wygrywającego u tego kollektora, u którego tenże los wziętym był. W powyższym przeciągu czasu i Pałac Nro 496, wolny od wszelkich długów, z czystą zupełnie hypoteką, wygrywającemu za złożeniem losu oryginalnego, urzędownie na własność oddanym zostanie, równie w tymże czasie, wypłacona mu będzie summa złp. 25,000.
 15. Gdy losy do niniejszey Loteryi drukowane będą i w ćwiartkach dla łatwiejszego onych nabycia, zatem jeżeliby wygrana Pałacu padła na Numer w ćwiartkach wydany, a przez osoby różne zakupiony, wówczas tytuł dziedzictwa przez Rząd na nich wszystkich urzędownie przelanym zostanie, oni sami atoli, jako wspólni dziedzice, między sobą o posiadanie pałacu ułożą się.
 16. Ani stawione pieniądze, ani wygrana, nie mogą być pod żadnym względem przyaresztowane, wyjąwszy gdyby kto jakim przypadkiem los przez siebie zakupiony zgubił, lub miał takowy sobie skradzionym, o czém kollektora lub dyrekcją jeneralną loteryi zawiadomić powinien i to koniecznie przed ciągnięciem tey klasy do której los utracił.
 17. Mieszanie Numerów i ciągnięcie onych przez dwie sieroty odbywać się będzie publicznie w domu loteryjnym, w przytomności osób od Naywyższej Władzy do tego przeznaczonych.
 18. Dyrekcya ręczy tylko za takich kollektorów, którzy mają patenta i instrukcye formalne, a które na żądanie każdemu okazać są obowiązani. Kollektorowie zaś za swych subkollektorów i wszystkich którym do sprzedania powierzą losy, winni są zaręczyć.
 19. Dyrekcya dając kollektorom do sprzedaży ćwierci losów, takowych, chociażby która z nich sprzedaną nie była, na powrót nie przyjmie.
 20. Wszelkie listy i pieniądze od kollektorów po Prowincyach, do dyrekcji powinny być franco przesyłane. Kollektorowie po Prowincyach od kwot na losy u nich wzięte wygranych, i przez nich wypłaconych, mają prawo potrącić wygrywającemu porto, a to podług przepisów dla dyrekcji Pocht wydanych.
 21. Wszelkie losy wygrane, na dowod że takowe opłacone zostały, kollektorowie do dyrekcji loteryi odesłać powinni.
 22. Gdyby kto o wygranę w ciągu trzech miesięcy od dnia zakończenia ciągnięcia tey klasy, w której wygrana padła, nie zgłosił się, utraci prawo do wygranej i takowa oddaną zostanie na korzyść szpitali krajowych.
 23. Osobom za granicą Królestwa Polskiego zamieszkałym, a w niniejszą loteryą grającym, zabezpiecza się wolność wyprowadzenia wygranych pieniędzy, bez żadney inney, prócz w planie wyszczególnioney opłaty, lecz w gatunkach monet prawem ostrzeżonych.

w Warszawie dnia 1go maja 1823 roku.

DYREKCJA LOTERYI KLASSYCZNEY KROLESTWA POLSKIEGO.

Kons. Kochanowski J. Gebhard.

3. Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, że w Mińskiej Gubernii postanowiono wybudować w 1824 r. podług śmiewotow, planow i fasad, drewniane na murywanym fundamencie, pocztowe domy, a mianowicie: w powiatach Mińskim w miasteczku Koydanowie; Mozyrskim w miasteczku Skorodnie; i Reczyckim w miasteczku Łojewie; a zatem życzący wziąć na siebie takowe wybudowanie, zechcą przybywać na targi z prawnymi kaucjami do Mińskiej Skarbowey Izby na terminy: 1szy 8, 2gi 9 a 3ci 12, a na przetarg dnia 14 następującego nowembra, gdzie za przybyciem życzących okazane im będą kondycje do targow, śmiewoty, plany i fasady. Dnia 31 augusta 1823 roku. Sekretarz F. Arczmowicz.

3. Niżej podpisany kassując handel utrzymywany do tenczas w Wilnie, życzy, aby Szanownym Obywatelom Prowincyi Litewskiej ta pozostała dogodność, jaką czynił sprowadzając nasiona gospodarskie zagraniczne w lepszych gatunkach, anizeli tu gdziekolwiek inąd dostać można było. Umówiwszy się przeto z kim wypadało, ma ukontentowanie donieść, iż Wileńskie Towarzystwo Dobroczynności, życzące równie się przysłużyć Współobywatelów, ra-

czyło wziąć na siebie trud sprzedaży nasion, po tey samey umiarkowaney cenie, jaka dotąd u mnie była, a JPan C. H. Wagner w Rydze one corocznie w świeżych gatunkach i należytey porze dostarczać będzie; przyczym wzmiankowane Towarzystwo Dobroczynności, równie i wypełnieniem sprawunków na nasiona, cebulki, krzewa, kwiaty i tym podobne od JP. Wagnera zająć się raczy. Wilno 8 września 1823.
Józef Kopsch.

Oświadczenie.

3. Oświadczenie imieniem moim Katarzyny z Żabow wprzód Strutyńskiej terazniejszey Pomarnackiey, przeciwko W. JP. Bogumile z Strutyńskich wprzód Piłsudzkiej powtóre Sowietnikowey Kukiewiczowey potrzebie dopiero Sowietnikowey Horehładowey, oraz Janowi Sipowiczowi Woźnemu Ptu Wileń. czyni się z następnego powodu. Za przybyciem swoim do Miasta Wilna żalca delatorka odebrała wiadomość, że obżał. Woźny Ptu Wileń. Jan Sipowicz użytym będąc od obżał. Bogumily z Strutyńskich terazniejszey Horehładowey Sowietnikowey zeznał w Aktach Ptu Wileń. pod dniem 14 mca augusta ze wszechmiar nieprawą intromissją, w której ośmie-

lił się wyrazić, iż po wysiedzeniu trzydniowej spokojnej w majątności Ucianie possessyi, tak część czwartą majątności jako też czwartą część wszelkiego ruchomego i summownego majątku z głowy zeszłego s. p. Jenerała Ildefonsa Strutyńskiego pozostałego, na rzecz Bogumiły z Strutyńskich wprzód Piłsudzkiej następnie Sowietnikowej Kukiewiczowej w ostatku Horehladowej zaintromitował. Dzieło takowe będąc zewszach miar niesprawiedliwe i nieprawne, ażeby w kimkolwiek nie zrobiło najmniejszego wrażenia, iż ma w sobie zasady słuszności, a następnie, aby się nie stało powodem do kłótni i processow, natychmiast po odebraniu takowej wiadomości, istotny onego walor następnie objaśniam. Z mocy dokumentu pod rokiem 1784 w aktach Ziem. Wilkom. przyznanego, jakowy zeszły Ildefons Strutyński Jenerał wojsk koronnych mąż pierwszy żalcey dellat. dla niej uczynił, żalująca dellat. jest nie zaprzeczoną po przeżyciu męża swojego Jenerała Strutyńskiego dożywotniczką majątności Uciany ze wszelkiemi attynencyami, a zaś wszelkiego ruchomego majątku i kapitału na mocy tegoż dokumentu wieczystą aktorką. Dokument takowy od daty nastania swojego żadnym przeciwnym aktem nie będąc cofniętym, najmniejszej obojętności podlegać nie może, o czem obzał. Sowietnikowa Horehladowa wie naydokładniey, a więc jey intromissya z tego nawet powodu, gdyby innych nie było dokumentow, żadnego nie ma znaczenia. Bardziej zaś wszelkie pretensorstwo do majątku zeszłego Jenerała Strutyńskiego teyże Sowietnikowej Horehladowey do funduszow oycowskich niszczy ostatecznie następną okoliczność. Bogumiła z Strutyńskich wprzód Piłsudzka następnie Kukiewiczowa teraznieysza Sowietnikowa Horehladowa, gdy zawierała szlubne związki za wiedzą i zezwoleniem tak żal. dellatorki jako też zeszłego Jenerała Strutyńskiego pod rokiem 1793, natenczas miała sobie z woli rodzicielskiej z dóbr oyczystych i macierzystych przeznaczoną sumnę posagową w ilości zł. pol. 60,000, w której będąc całkowicie przez rodziców swoich uspokojoną, dwoma kwietacyami nayprzód: przez kwietacyą roku 1793 mca julii 24 dnia datow. a w tymże roku mca augusta 7 dnia w Aktach Ziem. Wilkom. przyznaną, i drugą w roku 1795 mca marca 11 dnia datowaną, a tegoż roku mca junii 6 dnia w Aktach Grodz. Ptu Wilkom. przyznaną, łącznie z byłym mężem swoim JW. Janem Chryzostomem Piłsudzkim natenczas Podkom. a następnie Marszałkiem Ptu Telszew., tak żal. dellatorkę jako też zeszłego męża a jey oycę Ildefonsa Strutyńskiego wiecznie a nieodzownie zakwietowała, nie koniec na tém, w lat kilkanaście po wydanej takowej kwietacyi, zdało się obzał. Horehladowey tak z żal. Delką jako też z zeszłym jey oycem Jenerałem Ildefonsem Strutyńskim w Ziemstwie Wilkom. popierać process o pieniądze, jakby przez żalcą i jey zeszłego męża na wyprawę obiecanę, w toku takowego processu kiedy sama obzałna teraznieysza Sowietnikowa Horehladowa naygruntowniej przekonaną została, że utworzona przez nią napaść mieć dobrego następstwa nie może, wtenczas trzecią z kolei na rzecz

żalcey dellatorki i jey zeszłego męża pod datą 1814 mca augusta 1 dnia nastalą a tegoż roku mca i dnia w Ziemstwie Ptu Wileńskiego przyznaną kwietacyą raz trzeci z kolei wyrzekając się utworzoney napaści, rodziców swoich zakwietowała, Po takich kwietacyach że obzał. teraznieysza Sowietnikowa Horehladowa żadnych stosunkow tak do majątku żal. dellatorki jako też do majątku oycy swojego zeszłego Jenerała Strutyńskiego mieć nie może, takowe bardzo dla każdego nastęcza się przekonanie, mimo to jednak kiedy się zdało obzał., niewiadomo dla jakich widokow utworzyć wyżey na dacie pomienioną intromissya, a nadto gdy obzał. Wożny nie będąc przez nikogo w majątności Ucianie widzianym, a tém samém niewysiadując godziny jedney possessyi, ważył się takowe ze wszach miar naynieprawnieysze dzieło w Aktach Ziem. Ptu Wilkom. zeznać; przeto dla ostrzeżenia publiczności, ażeby się nikt nie uwodził takowym aktem, jako też dla zapewnienia spokojności przyszley, pokąd obszernieysze w miejscu właściwym nastąpi rzeczy wyjaśnienie i pokąd do znikczemnienia takowych działań przyzwolitą koleją przedsięwzięte będą kroki, tymczasowie wysświetlwszy złe sprawowanie obowiązku wożnego, a razem okazawszy niesprawiedliwość postępowania teraznieyszey Sowietnikowej Horehladowey, ninieysze oświadczenie jako Aktorka rzeczy własnorecznie podpisuję.

Katarzyna z Żabow Pomarnacka.

Roku 1823 mca września 7 dnia. Przed aktami Ziem. Ptu Wileńskiego stawając obecnie JW. Katarzyna z Żabow primo voto Strutyńską ad praesens Pomarnacką Sędzina, ninieysze oświadczenie wpisać do protokołu podała i w onym własną ręką podpisała. Przyjąłem Jan Zienkowicz Wileń. Ziem. Regent.

1823 mca września 7 dnia. Takowe oświadczenie Redakcyja może umieścić do Gazet Kur. Lit. poświadczam Michał Sawicki Pezydent Ziem. Ptu Wileń. i Kawaler.

3 W domie kupca Tichona Zaycowa przy ulicy ostrombramskiej N. 13 położonym, znajduje się do sprzedania sztukami płótno tkackie bielone w trzech gatunkach z fabryki Janiskiej w dobrach zeszłego Xięcia Jenerała Zubowa zaprowadzoney. Zyczący nabyć zechce się udać do kancelaryi opieki nieletniej Xiężniczki Zubow, w tymże domu lokacyą mającey, gdzie płótno rzeczzone widzieć każdego czasu może, i o cenie się dowie.

3. Naywyższym Imiennym Ukazem ustanowiony Komitet ku strzeżeniu praw wierzycieli massy JO. Xiężniczki Stefanii Radziwiłłówny, postanowił obwieścić wszystkich, których się to tyczeć może, iż sprawa o oddział dóbr ordynatskich przed Sąd Kommissyi dla urzędzenia interessów Radziwiłłowskich naznaczony, w dniu 10 września idącego 1823 roku wprowadzoną została. Dat w Wilnie roku 1823 września 12 dnia. Zgodność z Protokołem świadczą. Cypryan Laskowski Sekretarz Komitetu kredytorów Radziwiłłowskich.

Wolno drukować w Gazecie Kuryera Lit. Antoni Sołłohub, Członek Kom. wierzyciel.